Çevrimiçi Ö?renme Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çevrimiçi Ö?renme Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18556

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çevrimiçi Ö?renme Tutum Ölçe?i (ÇÖTÖ), ?lker Usta, Ömer Uysal ve M. R. Okur taraf?ndan 2016 y?l?nda geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu ölçek, bireylerin **çevrimiçi ö?renme** ortamlar?na yönelik tutumlar?n?, alg?lar?n? ve e?ilimlerini belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Geli?tirme tipi bir ölçek olup, toplamda 20 maddeden ve dört faktörden olu?maktad?r. Ölçe?in psikometrik özellikleri, yüksek iç tutarl?l?k (genel ölçek için **Cronbach Alpha** katsay?s? 0.90) ve sa?lam bir **tutum ölçe?i** yap?s? sergilemektedir. ÇÖTÖ, uzaktan e?itim süreçlerinin de?erlendirilmesi ve ö?rencilerin bu ortamlara adaptasyon düzeylerinin anla??lmas? aç?s?ndan önemli bir araçt?r.

Anahtar Kelimeler

Çevrimiçi Ö?renme, Uzaktan E?itim, Tutum Ölçe?i, Ölçek Geli?tirme, Ö?renci Alg?lar?, Geçerlik, Güvenirlik, E-Ö?renme.

Yazarlar

?lker Usta, Ömer Uysal, M. R. Okur

Amaç

Çevrimiçi Ö?renme Tutum Ölçe?i'nin temel amac?, yüksekö?retim veya benzeri kademelerde ö?renim gören bireylerin, internet taban l? ö?renme ortamlar?na kar?? geli?tirdikleri duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimleri nicel olarak ölçmektir. Ölçek, ö?rencilerin **çevrimiçi ö?renme** deneyimlerine yönelik alg?lanan kullan??l?l?k, genel kabul, bireysel fark?ndal?k ve uygulama etkilili?i gibi boyutlardaki tutumlar?n? derinlemesine incelemeyi hedefler.

Bu araç, e?itim kurumlar?na ve ara?t?rmac?lara, uzaktan e?itim sistemlerinin yayg?nla?t?r?lmas? veya iyile?tirilmesi süreçlerinde ö?rencilerin kabul düzeylerini belirleme konusunda güvenilir veriler sunar. Böylece, pedagojik müdahaleler ve sistem tasar?mlar?, kullan?c?lar?n tutumlar? dikkate al?narak daha etkili bir ?ekilde yönlendirilebilir.

Yap?

Ölçek, bireylerin çevrimiçi ö?renmeye yönelik çok boyutlu tutumunu ölçen psikolojik bir yap?y? temsil etmektedir. Yap?lan analizler sonucunda ölçe?in, bu tutumu aç?klayan dört temel faktörden olu?tu?u belirlenmi?tir. Bu faktörler, ö?rencinin çevrimiçi ortam? ne kadar benimsedi?ini, ki?isel ö?renme becerileri üzerindeki fark?ndal???n?, ortam?n pratik faydas?n? ve ö?renme sürecinin genel etkilili?ini kapsamaktad?r.

Ölçe?in ölçtü?ü dört alt boyut ?unlard?r:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Genel Kabul (Çevrimiçi ö?renmeye yönelik genel olumlu/olumsuz bak?? aç?s?).
Bireysel Fark?ndal?k (Çevrimiçi ortamda kendi ö?renme ihtiyaçlar? ve becerileri hakk?ndaki fark?ndal?k).
Kullan??l?l?k (Çevrimiçi ö?renmenin zaman yönetimi ve eri?ilebilirlik gibi pratik faydalar?na yönelik alg?).
Uygulama Etkilili?i (Çevrimiçi ö?renme yöntemlerinin ders takibi ve aktif kat?l?m sa?lamadaki yeterlili?ine dair inanç).

Geçerlik

Ölçe?in **yap? geçerli?i**, 20 maddeden olu?an 4 faktörlü yap?y? do?rulamak amac?yla yap?lan faktör analizi sonuçlar?yla test edilmi?tir. Bu analizler, dört faktörün toplam varyans?n %63,821'ini aç?klad???n? göstermi?tir; bu oran, psikometrik aç?dan kabul edilebilir düzeyde güçlü bir yap?ya i?aret etmektedir.

Alt faktörlerin iç tutarl?l?k katsay?lar? (**Cronbach Alpha**) ile geçerlik çal??malar? desteklenmi?tir:

Genel Kabul Faktörü için: 0.77
Bireysel Fark?ndal?k Faktörü için: 0.85
Kullan??l?l?k Faktörü için: 0.79
Uygulama Etkilili?i Faktörü için: 0.68

Bu katsay?lar, faktörlerin içindeki maddelerin ilgili yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Çevrimiçi Ö?renme Tutum Ölçe?i'nin güvenirli?i, iç tutarl?l?k yöntemi kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Güvenilirlik testi sonucunda, ölçe?in tamam? için hesaplanan genel iç tutarl?l?k katsay?s? (**Cronbach Alpha**) 0.90 olarak bulunmu?tur.

0.90 de?eri, ölçe?in mükemmel düzeyde güvenilir oldu?unu ve tekrarlanan ölçümlerde tutarl? sonuçlar verece?ini göstermektedir. Bu yüksek güvenirlik düzeyi, ölçe?in e?itim ara?t?rmalar?nda güvenle kullan?labilece?ini teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal temelini belirlemek amac?yla gerçekle?tirilen **faktör analizi**, 20 maddenin dört temel faktör alt?nda topland???n? ortaya koymu?tur. Bu dört faktör, ölçe?in ölçtü?ü toplam varyans?n %63,821'ini aç?klamaktad?r.

Bu sonuç, ölçek maddelerinin kuramsal yap?y? destekleyecek ?ekilde grupland???n? ve çevrimiçi

ARABPSYCHOLOGY.COM

ö?renme tutumunun çok boyutlu bir fenomen olarak ele al?nmas? gerekti?ini göstermi?tir. Faktör yükleri ve faktörlerin aç?klad??? varyans yüzdeleri, ölçe?in yap?sal geçerli?ini güçlendiren önemli bulgulard?r.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Özgün olarak Türkiye ba?lam?nda geli?tirilmi?tir.)

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme

Derecelendirme: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum - 2= Kat?lm?yorum - 3= Karars?z?m - 4= Kat?l?yorum - 5= Kesinlikle Kat?l?yorum

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Kitle: **Çevrimiçi ö?renme** ortamlar?nda deneyime sahip ö?renciler ve ö?renenler.

Ya? Grubu: Belirtilmemi? (Genellikle yüksekö?retim ö?rencileri).

Örneklem Detaylar?: Orijinal çal??mada örneklem detaylar? belirtilmemi?tir, ancak ço?unlukla üniversite ö?rencileri üzerinde çal???ld??? varsay?lmaktad?r.

Test Metodolojisi: Bireysel raporlama (Self-report) envanteri.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek 2016 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? ve uygulamas? için sorumlu yazar ?lker Usta ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

Sorumlu Yazar: ?lker Usta

Sorumlu Yazar ?leti?im: ilkerusta26@gmail.com

Kaynakça

Usta, ?., Uysal, Ö., & Okur, M. R. (2016). Çevrimiçi ö?renme tutum ölçe?i: Geli?tirilmesi, geçerli?i ve güvenirli?i. *Journal of International Social Research, 9*(43), 2215-2222.

Makalenin orijinal PDF ba?lant?s? a?a??dad?r: sosyalarastirmalar.com

Ölçe?in orijinal PDF doküman? bu ba?lant?dan indirilebilir: cevrimici-ogrenme-tutum-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Çevrimiçi Ö?renme Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup, herhangi bir de?i?ikli?e u?rat?lmam??t?r.

Çevrimiçi ö?renmede ö?retmenden yeterli geribildirim alaca??m? dü?ünüyorum.
Çevrimiçi ö?renmede yüz-yüze etkile?im olmamas? beni rahats?z eder.
Çevrimiçi ö?renme yayg?nla?t?r?lmal?d?r.
Ço?u ö?renci çevrimiçi ö?renmeyi yüz yüzeye tercih ederler.
Çevrimiçi ortamlar zengin ö?renme etkinlikleri yoluyla birçok e?itsel problemin çözümünü kolayla?t?r?r.
Çevrimiçi ö?renme e?itim ve ö?retime eri?imi art?r?r.
Çevrimiçi ö?renmeyi daha ekonomik buluyorum.
?mkân?m olsa ba?ka derslerimi de çevrim içi al?r?m.
Çevrimiçi ortam? yüz yüze ortama tercih ederim.
Çevrimiçi ortamda kendimi rahat hissediyorum.
Çevrimiçi ortamda daha iyi ö?renebilirim.
Çevrimiçi ders almak beni ayr?cal?kl? hissettirir.
Defter ve kitap ta??mak istemedi?im için çevrimiçi ö?renmeyi tercih ederim.
Kaç?rd???m dersleri çevrimiçi ö?renme ile kendi kendime telafi edebilirim.
Çevrimiçi ö?renme zaman? verimli kullanmay? sa?lar.
Çevrimiçi ö?renme dersi sürekli takip etmemi kolayla?t?r?r.
Çevrimiçi ortamlarda derse daha haz?rl?kl? gelmem gerekti?inin fark?nday?m.
Arkada?lar?mla çevrim içi ortamlarda daha rahat ileti?ime geçebilirim.
Çevrimiçi dersler ö?rencilerin aktif kat?l?m?n? gerektirmektedir.
Çevrimiçi ortamlarda hocalar?n derse daha haz?rl?kl? gelmeleri gerekti?ini dü?ünüyorum.

ARABPSYCHOLOGY.COM